

Μια αναφορά στην ΕΜΑΣ

Το παρακάτω κείμενο είναι αποτέλεσμα συζητήσεων και προβληματισμών που έγιναν την Άνοιξη του 2004 και έχει ιδιαίτερη ιστορική σημασία.

Απ' τις πολιτικές κινήσεις που λειτούργησαν ή υπολειπόμενες ή ακόμη με άλλες μορφές (μικρότερων ομάδων – προσωπικών – τοπικών και κλαδικών συσπειρώσεων) μπορούμε να αναφέρουμε τη διάσπαση του '76, το χώρο του παλιού ΠΑΚ, την ομάδα των Ιταλών (Χαραλαμπίδης), την ΕΣΚ, τη ΣΣΕΚ, την ΕΜΑΣ, την ομάδα Καργόπουλου και σ' ένα βαθμό το ΔΗΚΚΙ. Η ΕΜΑΣ αποτέλεσε την ουσιαστικότερη από κάθε άποψη παρέμβαση στο σοσιαλιστικό χώρο. Βρέθηκε αντιμέτωπη με τρία κεντρικά προβλήματα.

1. Το πρόβλημα του πολιτικού της προσδιορισμού.

Δεν μπόρεσε να οριστεί μέσα στον σοσιαλιστικό χώρο. Από διάσπαση του ΠΑΣΟΚ θέλησε να περάσει και να ενταχθεί στο χώρο της Αριστεράς.

Μετά την πρώτη φάση, όπου αντιμετώπισε τα πολιτικά όρια του κριτικού λόγου απέναντι στο ΠΑΣΟΚ, επιχείρησε να προχωρήσει σε επεξεργασίες και πολιτικές προτάσεις γύρω από το «νέο φορέα» και την ενότητα της Αριστεράς.

Αυτό εν τω μεταξύ συμβάδιζε με μια σταδιακή συρρίκνωση της επιρροής της, και την απώλεια της αρχικής δυναμικής που χαρακτηρίζει όλες τις διασπάσεις.

Χωρίς να θέλουμε να υποτιμήσουμε το όλο εγχείρημα, που άλλωστε είναι το μόνο που αποτόλμησε πολιτική ομάδα προερχόμενη από το ΠΑΣΟΚ, μπορούμε πολιτικά να το αξιολογήσουμε και να το κρίνουμε ως ανεπαρκές και λαθεμένο.

Ανεπαρκές στη θεωρητικο-πολιτική του πλευρά, στην οργάνωση και μεθόδευση του και λαθεμένο σε σχέση με τον προσανατολισμό που έπρεπε να έχει η ΕΜΑΣ εκείνη την εποχή.

Η διείσδυση στο χώρο της Αριστεράς είναι ένα εγχείρημα που έχει μια σειρά προαπαιτούμενα:

- Τη σαφή γνώση των όρων εισαγωγής και νομιμοποίησης μιας πολιτικής κίνησης που προέρχεται έξω από τον πολιτικό χώρο της Αριστεράς και θέλει να απευθυνθεί σ' αυτόν.
- Την αξιολόγηση της υποκειμενικής κατάστασης του χώρου της Αριστεράς και των αιτημάτων της συγκυρίας.
- Την επιμονή σε βάθος χρόνου μιας τέτοιας προσπάθειας με την ανάλογη υποκειμενική στήριξη.
- Την αντίστοιχη πρακτική – πολιτική οργάνωση και μεθόδευση της όλης παρέμβασης.

Στοιχεία που δεν καταγράφονται στην προβληματική της ΕΜΑΣ εκείνης της περιόδου και εξηγούν την ασυνέπεια που επέδειξε σαν πολιτική ομάδα στις πολιτικές της διακηρύξεις.

Η εγκατάλειψη του εγχειρήματος έγινε στη διάρκεια των Δημοτικών εκλογών του '86 όταν υποτίθεται μέσα από τις Δημοτικές συνεργασίες ανιχνεύονταν γενικότερα όροι και προϋποθέσεις ένταξης στο χώρο της Αριστεράς.

Αντί γι' αυτό υπήρξε μια συνοπτική κίνηση επανένταξης στο ΠΑΣΟΚ του μεγαλύτερου μέρους της ηγεσίας της ΕΜΑΣ και η διάλυση της πολιτικής ομάδας.

Στον μακρινό απόηχο αυτής της περιόδου έχουν απομείνει κάποιοι σύντροφοι να επιμένουν σ' αυτήν την κατεύθυνση, να αναπαράγουν όλα τα σχετικά με την Αριστερά, την ενότητά της, και τα ενιαία μέτωπα που πρέπει να συγκροτήσει.

2. Το πρόβλημα της άσκησης πολιτικής.

Η ΕΜΑΣ δεν κατόρθωσε να κάνει πολιτική και όσες φορές το επιχείρησε (αντικαραμανλικό μέτωπο – δημοτικές εκλογές) είτε απέτυχε (στο πρώτο) είτε βρέθηκε μπροστά σε προβλήματα που δεν ήταν έτοιμη να αντιμετωπίσει (παραγοντισμός – επανένταξη στο ΠΑΣΟΚ), στο δεύτερο.

Η αναμέτρηση αυτή με τις πολιτικές της δυνατότητες έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στη δρομολόγηση των μετέπειτα εξελίξεων.

3. Τέλος το περίφημο πρόβλημα της υποκειμενικής συγκρότησης

που ενώ ορίζονταν ότι ήταν συναρτημένο με τη δυνατότητα άσκησης πολιτικής κάθε φορά και μαζικής παρέμβασης, κατέληγε να αντιμετωπίζεται μέσα από εξαντλητικές εσωτερικές ζυμώσεις, διαπαιδαγωγικά ακτιφ και εσωτερικά ιδεολογικά μέτωπα.

Σ' αυτά συνηγορούσαν οι χαμηλοί όροι πρόσβασης σε κοινωνικούς χώρους και η υποχώρηση του μεταπολιτευτικού ριζοσπαστισμού που την περίοδο της δεκαετίας του '80 έπαιρνε γοργούς ρυθμούς.

Στις υποκειμενικές παρακαταθήκες της ΕΜΑΣ θα πρέπει να επισημανθούν:

- Η δραματική απαξίωση κάποιων στελεχών που αποτέλεσαν σημεία αναφοράς για μια ολόκληρη γενιά σ' αυτό το χώρο.
- Η αρχική πολιτικοποίηση ενός δυναμικού με μαζικά γνωρίσματα – χαμηλή πολιτικότητα – τοπικούς όρους συμμετοχής.
- Η συνειδητοποίηση της υποκειμενικής ιδιαιτερότητας ενός δυναμικού του σοσιαλιστικού χώρου και η οργάνωση της πολιτικής του παρουσίας στον ευρύτερο χώρο της Αριστεράς μέσα από την συνέχιση των πολιτικών προσπαθειών και μετά την ΕΜΑΣ.